

Podkarpacki Zespół Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

Wyniki plonowania odmian w doświadczeniach porejestrowych w województwie podkarpackim

Łubin żółty

2024

mgr Mirosław Helowicz
Dyrektor SDOO Przecław

Stacja Koordynująca PDO w województwie podkarpackim
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Przecławiu
39 – 320 Przecław
tel. 17 5813194

Opracował :
mgr inż. Marcin Zaborniak

Informacja zawiera wyniki plonowania odmian w doświadczeniach prowadzonych w województwie podkarpackim w ramach Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego.

LOZ – odmiana zalecana do uprawy na obszarze województwa
wzorzec – średnia plonowania wszystkich badanych odmian

Publikacja chroniona prawem wydawcy; każda reprodukcja całości lub jej części
wymaga zgody wydawcy

Wydawca: SDOO Przecław
druk: SDOO Przecław

Uwagi ogólne

Ruch odmianowy w łubinie żółtym jest niewielki dlatego, że hodowla twórcza i zachowawcza nie należy do łatwych. W ostatnich trzech latach do KR wpisano tylko jedną odmianę, która została zarejestrowana w 2024 roku. Aktualny stan Krajowego rejestru to dziewięć polskich odmian o niskiej zawartości alkaloidów w nasionach i niesamokończącym typie wzrostu. W 2024 roku przeprowadzono na terenie województwa podkarpackiego jedno doświadczenie: w Nowym Lublińcu, gdzie badano osiem odmian. Doświadczenie prowadzono w trzech powtórzeniach, bez chemicznej ochrony przeciwko chorobom grzybowym, według metodyki COBORU. Oceny porażenia antraknozą wykonano w dwóch terminach: I - w fazie zawiązanych strąków na pędzie głównym, II - w fazie dojrzewania strąków na pędzie głównym. W zestawieniu podano oceny z II terminu. W celu uzyskania pełniejszej informacji o odmianach, poszerzono ją o wyniki doświadczeń zlokalizowanych w sąsiednim województwie – lubelskim: SDOO Ciecibór Duży i ZDOO Uhnin.

Wyniki doświadczeń

W roku 2024 średnie plonowanie łubinu żółtego z wszystkich doświadczeń wyniosło 15,8 dt z ha i było niższe niż w dwuleciu o 0,3 dt z ha i wyższe w trzyleciu o 2,0 dt z ha. W Nowym Lublińcu średni plon nasion odmian w roku 2024 wyniósł 11,3 dt z ha, i był niższy niż w roku ubiegłym (o 4,3 dt z ha). Plonowanie odmian w 2024 roku było nieco wyższe do plonów w dwu i trzyleciu. Odmiany które plonowały najlepiej to: Salut, Goldeneye i Puma (odpowiednio 120%, 104% i 101% wzorca). Jeżeli chodzi o porażenie chorobami to największe zagrożenie dla tego gatunku stanowi antraknoza, w analizowanym okresie wystąpiło duże nasilenie tej choroby tylko w Nowym Lublińcu. W 2024 roku porażenie było większe o 4,3⁰ do roku ubiegłego, w skali 9-stopniowej. Wysokość roślin (64 cm) w 2024 roku była taka sama do tej z trzylecia (64 cm) jak i wyleganie przed zbiorem 8,3. Najbardziej podatną na wyleganie była odmiana Puma, Diament i Opal. Długość fazy kwitnienia większy do wielolecia o 2 dni. Termin dojrzewania w roku 2024 dłuższy do analizowanego okresu 2022-2024. Masa 1000 nasion w 2024 wyniosła 113,5g i była niższa do wielolecia o 3,4g. Najdrobniejszymi nasionami charakteryzują się odmiany: Diament i Goldeneye a najgrubszymi Puma.

Tabela 1. **Łubin żółty**. Odmiany badane. Rok zbioru 2024.

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian	Rok włączenia do LOZ	Kod kraju pochodzenia	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej - pełnomocnika w Polsce
1	2	3	4	5	6
Niesamokończące					
1	Mister	2003			Poznańska Hodowla Roślin sp. z o. o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
2	Bursztyn	2014			Poznańska Hodowla Roślin sp. z o. o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
3	Puma	2017	2023		Hodowla Roślin Smolice sp. z o. o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
4	Diament	2019			Poznańska Hodowla Roślin sp. z o. o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
5	Goldeneye	2019			Poznańska Hodowla Roślin sp. z o. o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
6	Salut	2020	2023		Hodowla Roślin Smolice sp. z o. o. Grupa IHAR, Smolice 146, 63-740 Kobylin
7	Opal	2024			Poznańska Hodowla Roślin sp. z o. o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce

Tabela 2. **Łubin żółty**. Warunki polowe doświadczeń. Rok zbioru: 2024.

Miejscowość		SDOO Cicibór Duży	ZDOO Nowy Lubliniec	ZDOO Uhnin
Powiat		Biała Podlaska	Lubaczów	Parczew
Kompleks rolniczej przydatności gleby		4	5	4
Klasa bonitacyjna gleby		III b	IV b	IV a
pH gleby w KCl		5,8	6,5	6,5
Przedplon		Jęczmień jary	Rzepak ozimy	Pszenżyto ozime
Data siewu	(dzień, miesiąc, rok)	08.04.2024	29.03.2024	08.04.2024
Obsada nasion	(szt/m ²)	90	90	90
Data zbioru	(dzień, miesiąc, rok)	02.08.2024	23.07.2024	26.07.2024
Nawożenie mineralne				
N	(kg/ha)	12	6	18
P2O5	(kg/ha)	40	20	60
K2O	(kg/ha)	60	30	90
Inne zabiegi	(kg/ha)	Nitragina	Nitragina do łubinu	Nitragina-1
Środki ochrony roślin				
Zaprawa nasienna	(nazwa)	Maxim 025 FS 200 ml/100kg		
Herbicyd	(nazwa, dawka/ha)	Boxer 800 EC- 4 l	Boxer 800 EC- 4 l	WingP 462,5 EC-1,5l +Boxer 800 EC-0,8l
Insektycyd	(nazwa, dawka/ha)	Karate Zeon- 0,2 l	nie stosowano	Mospilan 20 SP- 0,2 kg
Inne zabiegi (desykacja)	(nazwa, dawka/ha)	Agil 100 EC -0,4 l	Roundup Flex 480- 2,5 l	nie stosowano

Tabela 3. **Łubin żółty**. Wyniki ogólne doświadczeń. Rok zbioru: 2024.

Lp.	Cecha		Nowy Lubliniec	Cicibór Duży	Uhnin
1	Wysokość roślin	(cm)	67	55	71
2	Wyleganie w fazie końca kwitnienia łanu	(skala 9°)	8,4	9,0	8,2
3	Wyleganie przed zbiorem	(skala 9°)	7,2	9,0	7,3
4	Długość okresu od siewu do pocz. Kwitnienia	(l. dni)	153	158	158
5	Długość okresu od siewu do doj. Technicznej	(l. dni)	194	201	194
6	Długość fazy kwitnienia	(l. dni)	8	22	21
7	Pękanie strąków	(skala 9°)	9,0	9,0	9,0
8	Równomierność dojrzewania	(skala 9°)	7,5	8,1	8,0
9	Udział roślin zielonych przed zbiorem	(%)	11	0,0	0,0
10	Porażenie przez choroby: Antraknoza	(skala 9°)	3,7	9,0	9,0
11	Masa 1000 nasion	(g)	111,8	113,8	114,9
12	Wilgotność nasion podczas zbioru	(%)	12	13,3	10
13	Plon nasion	(dt z ha)	11,3	21,7	14,5

Wyniki średnie z wszystkich badanych odmian

Tabela 4. **Łubin żółty**. Plon nasion odmian w miejscowościach (% wzorca). Rok zbioru 2024.

Lp.	Odmiana	Nowy Lubliniec	Cicibór Duży	Uhnin
Wzorzec, dt z ha		11,3	21,7	14,5
Niesamokończące				
1	Mister	101	96	89
2	Bursztyn	92	90	96
3	Puma	105	108	86
4	Diament	95	99	90
5	Goldeneye	90	89	138
6	Salut	138	118	109
7	Opal	78	101	92

wzorzec: średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 5. **Łubin żółty**. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2024, 2023, 2022.

Lp.	Odmiana	2024	2023	2022	2023-2024	2022-2024
Wzorzec, dt z ha		15,8	16,4	9,3	16,1	13,8
Niesamokończące						
1	Mister	95	107	87	101	98
2	Bursztyn	92	84	104	88	92
3	Puma	101	104	114	102	105
4	Diament	95	102	107	99	101
5	Goldeneye	104	99	91	101	99
6	Salut	120	105	109	112	112
7	Opal	93	100	100	93	92
Liczba doświadczeń		3	3	4	6	10

wzorzec: średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 6. **Łubin żółty**. Ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca).
Lata zbioru: 2024, 2022-2024.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Wyleganie przed zbiorem		Wysokość roślin		Liczba dni od siewu do:			
			skala 9°		cm		początku kwitnienia		dojrzałości technicznej	
			2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024
Wzorzec			8,3	8,3	64	64	156	98	196	137
Niesamokończące										
1	Mister	3	0,7	0,4	-1	-0	0	-0	-0	-1
2	Bursztyn	3	0,4	0,4	0	-0	1	1	-0	-0
3	Puma	3	-1,5	-0,8	3	2	2	2	0	0
4	Diament	3	-0,8	-0,3	-3	-0	-2	-2	0	-0
5	Goldeneye	3	0,5	0,3	-2	-1	-1	-1	-0	0
6	Salut	3	0,7	0,2	1	0	-1	-0	-0	-0
7	Opal	1	-0,1	-0,1	1	1	0	0	0	0
Liczba doświadczeń			2	5	3	10	3	10	3	10

Wzorzec: w roku 2023-2021 średnia z wszystkich badanych odmian.
Wyższa wartość w skali 9° oznacza ocenę korzystniejszą.

Tabela 7. **Łubin żółty**. Ważniejsze cechy rolniczo-użytkowe odmian (odchylenia od wzorca). Lata zbioru: 2024, 2022-2024.

Lp.	Odmiana	Liczba lat badań	Długość fazy kwitnienia		Równomierność dojrzewania		Masa 1000 nasion		Choroba	
			liczba dni		skala 9°		g		Antraknoza *	
			2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024	2024	2022-2024
Wzorzec			17	15	7,9	7,8	113,5	116,9	3,7	6,8
Niesamokończące										
1	Mister	3	-1	-0	0,0	-0,0	-0,7	-2,4	-0,0	0,1
2	Bursztyn	3	0	-0	-0,1	0,2	-6,1	-1,0	-0,7	-0,6
3	Puma	3	-1	-1	-0,2	-0,1	5,6	8,3	-0,0	0,2
4	Diament	3	1	0	-0,1	0,1	-1,0	-4,4	0,3	0,1
5	Goldeneye	3	0	0	0,0	-0,4	-2,3	-4,2	0,6	0,2
6	Salut	3	1	1	0,3	0,4	6,2	3,1	1,0	0,5
7	Opal	1	-1	-1	0,0	0,0	-1,7	-1,7	-1,0	-1,0
Liczba doświadczeń			3	10	3	9	3	10	1	5

Wzorzec: w roku 2024-2022 średnia z wszystkich badanych odmian.

Wyższa wartość w skali 9° oznacza ocenę korzystniejszą

Antraknoza * – porażenie roślin w fazie dojrzewania strąków na pędzie głównym

Charakterystyka odmiany łubinu żółtego wpisanej do Krajowego rejestru w roku 2024 – wg COBORU, LOO – 2024.

Opal – Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion dość duży. Plon białka średni. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin oraz okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym przeciętny. Odporność na antraknozę – dobra. Masa 1000 nasion dość mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach bardzo mała, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego duża. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 sz./m².

Reprezentant hodowcy: Poznańska Hodowla Roślin sp. z o. o., ul. Kasztanowa 5, 63-004 Tulce